Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001858

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-05-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вагнєр Вікторія Олександрівна

2. Viktoriia Vahnier

Кваліфікація: 222

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8593-6809

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 14.01.01- Акушерство та гінекологія

Дата захисту: 17-06-2024

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Управління справами Апарату Верховної Ради України

Код за ЄДРПОУ: 20064120

Місцезнаходження: вул. Грушевського, буд. 5, Київ, 01008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Верховна Рада України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID5453

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О. М. Лук'янової Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012022

Місцезнаходження: вул. П. Майбороди, буд. 8, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О. М. Лук'янової Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012022

Місцезнаходження: вул. П. Майбороди, буд. 8, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.48

Тема дисертації:

1. Шляхи профілактики порушень та реабілітації репродуктивного здоров'я жінок-військовослужбовців, що зазнали впливу факторів воєнного середовища

2. Ways of prevention of violations and rehabilitation of reproductive health of female military personnel exposed to the factors of the military environment.

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження спрямоване на розроблення методів профілактики порушень та реабілітації репродуктивного здоров'я жінок-військовослужбовців, що зазнали впливу факторів воєнного середовища. На першому етапі виконання дисертаційної роботи було проведено анонімне анкетне опитування 300 жінок-військовослужбовців репродуктивного віку, що проходили службу в зоні проведення операції Об'єднаних сил, та 85 цивільних жінок аналогічного віку із прифронтового регіону. Опитування було зосереджено на питаннях репродуктивного і ментального здоров'я, поінформованості та використанні жінками-військовослужбовцями методів контрацепції та профілактики захворювань, що передаються статевим шляхом, під час перебування в умовах воєнного середовища. Військовослужбовці повідомили про

використання різних методів контрацепції в 49,8±5,9% випадків, що в 1,7 разів менше порівняно з цивільними жінками: (RR=1,66; 95%CI: 1,2 – 2,4; p=0,001). Серед тих, хто повідомив про використання контрацепції, за останні 3 місяці гормональні методи обирали 8,8±4,8% жінок-військовослужбовців проти 12,1±8,4% серед жінок, що не мали відношення до армії (□2=0,53, p=0,47). Визначені особливості клінічного перебігу стрес-асоційованих менструальних дисфункцій у жінок-військовослужбовців статистично значуще частіше були пов'язані з порушенням тривалості і регулярності менструального циклу ніж із збільшенням тривалості і обсягу маткової кровотечі: 80,8±9,0% проти 43,8±11,4% відповідно (t=4,99, p<0,001). За оцінкою частоти постстресових реакцій у військових з менструальною дисфункцією, визначена висока чутливість до воєнного стресу з формуванням тривожних та/або депресивних порушень у 45,2% випадків (33/73), серед яких у 57,6% (19/33) мала місце субклінічна тривога, у 42,4% (14/33) - субклінічна депресія. Аналіз госпітальної шкали тривоги і депресії HADS продемонстрував доволі високі середні показники тривоги і депресії у військових із статистично достовірним переважанням симптомів тривоги у балах: 6,98±0,13 проти 4,76±0,17 при депресії (p=0,05). За результатами цитологічних досліджень у військових з менструальними дисфункціями в 32,7±10,3% випадків діагностовані аномальні результати PAP-тесту, при цьому частота плоскоклітинних інтраепітеліальних уражень легкого ступеня (LSIL), що переважно супроводжувалися ознаками вірусного інфікування, була вищою за частоту атипії плаского епітелію неуточненого значення (ASCUS): 18,2±10,2% і 14,5±9,3% відповідно. Цитологічні мазки запального типу діагностовані у 44,9±13,9% військових, серед яких при імуноцитохімічних дослідженнях цервікальних інтраепітеліальних структур визначена висока позитивна експресія маркерів проліферації, зокрема цитокератіну-7, що є прогностично несприятливою ознакою розвитку гіперпроліферативних і пухлинних процесів ендоцервіксу та ймовірно пов'язано з негативним впливом на репродуктивне здоров'я жінок чинників військової праці в умовах воєнного середовища. Отримані результати дозволили обґрунтувати концептуальну модель етапних профілактично-реабілітаційних заходів для оптимізації захисту і відновлення репродуктивного здоров'я та покращення якості життя жінок-військовослужбовців з стрес-асоційованими менструальними дисфункціями, що зазнали впливу факторів воєнного середовища. На третьому етапі виконання дисертаційної роботи було досліджено ефективність розробленого комплексу медичної реабілітації репродуктивного здоров'я пацієнток даної категорії, для оцінки якого вперше була застосована Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я. Комплекс відновного лікування поєднував медикаментозну терапію, психотерапію з елементами травма-фокусованої терапії, лікувальні фізичні чинники та методи фізичної реабілітації. На тлі застосування розробленого комплексу відновного лікування у жінок-військовослужбовців відмічалось вірогідне відновлення показників менструальних функцій у 83,3±17,7% випадків (p□0,01) та покращення якості життя у 76,5±20,8% жінок (p□0,01) у порівнянні з показниками до лікування. На підставі отриманих результатів обґрунтовано потребу доповнення до діючих Уніфікованих клінічних протоколів первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Аномальні маткові кровотечі» та «Планування сім'ї» щодо застосування різних методів і режимів гормональної контрацепції для профілактики і реабілітації репродуктивного здоров'я жінок-військовослужбовців з менструальними дисфункціями.

2. The dissertation research is aimed at developing methods of prevention of violations and rehabilitation of reproductive health of female military personnel exposed to the factors of the war environment. At the first stage of the dissertation work, an anonymous questionnaire survey of 300 military women of reproductive age who served in the zone of operation of the United Forces, and 85 civilian women of a similar age from the front-line region was conducted. The survey focused on reproductive and mental health issues, awareness and use of contraception and STD prevention by female military personnel while in a military environment. Military personnel reported using different methods of contraception 49.8±5.9% of the time, which is 1.7 times less compared to civilian women: (RR=1.66; 95%CI: 1.2–2.4; p=0.001). Among those who reported the use of contraception, hormonal methods were chosen by 8.8±4.8% of female military personnel in the last 3 months, compared to 12.1 ± 8.4% among non-military women (□2=0, 53, p=0.47). The features of the clinical course of menstrual dysfunctions identified for the first time in female military servicemen in the war zone were statistically significantly more often

associated with a violation of the duration and regularity of the menstrual cycle on the background of ovulation disorders against an increase in the duration and volume of uterine bleeding: 80,8±9,0% compared to 43,8±11,4% (t=4,99, p<0,001). According to the assessment of the frequency of post-stress reactions in military personnel with menstrual dysfunction, a high sensitivity to military stress with the formation of anxiety and/or depressive disorders was determined in 45.2% of cases (33/73), among which 57.6% (19/33) had low subclinical anxiety, 42.4% (14/33) - subclinical depression. The analysis of the HADS hospital scale of anxiety and depression demonstrated fairly high average indicators of anxiety and depression in military personnel with a statistically significant predominance of anxiety symptoms in scores: 6.98±0.13 versus 4.76±0.17 in depression (p=0.05). According to the results of cytological studies, abnormal results of the PAP test were diagnosed in 32.7±10.3% of cases in military personnel with menstrual dysfunction, while the frequency of mild squamous intraepithelial lesions (LSIL), which were mainly accompanied by signs of viral infection, was higher than the frequency of atypia unspecified squamous epithelium (ASCUS): 18.2±10.2% and 14.5±9.3%, respectively. Cytological smears of the inflammatory type were diagnosed in 44.9±13.9% of military personnel, among whom immunocytochemical studies of cervical intraepithelial structures revealed a high positive expression of proliferation markers, in particular cytokeratin-7, which is a prognostically unfavorable sign of the development of hyperproliferative and tumor processes of the endocervix and probably is associated with the negative impact on women's reproductive health of the factors of military work in the conditions of a military environment. The obtained results made it possible to substantiate the conceptual model of staged preventive and rehabilitation measures to optimize the protection and restoration of reproductive health and improve the quality of life of female military personnel with stress-associated menstrual dysfunctions that were affected by the factors of the military environment. At the third stage of the dissertation work, the effectiveness of the developed complex of medical rehabilitation of reproductive health of female patients of this category was investigated, for the assessment of which the International Classification of Functioning, Limitation of Vital Activities and Health (ICF) was applied for the first time. The restorative treatment complex combined drug therapy, psychotherapy with elements of trauma-focused therapy, therapeutic physical factors and methods of physical rehabilitation. Considering the background of the use of the developed restorative treatment complex in female military servicemen, a probable recovery of menstrual function indicators was noted in 83.3±17.7% of cases (p□0.01) and an improvement in the quality of life in 76.5±20.8% of women (p□0.01) in comparison with indicators before treatment. On the basis of the obtained results, the need to add to the existing Unified clinical protocols of primary, secondary (specialized), tertiary (highly specialized) medical care "Abnormal uterine bleeding" and "Family planning" regarding the use of various methods and regimes of hormonal contraception for the prevention and rehabilitation of reproductive health of female military personnel with menstrual dysfunctions was proven.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Бурлака О. В., Верба Н. А., Вагнєр В. О. До питання гендер-специфічної медичної допомоги жінкам-військовослужбовцям в сучасних умовах. Військова медицина України. 2019;19(2):61-66.
- Бурлака О. В., Вагнєр В. О. Питання репродуктивного здоров'я жінок-військовослужбовців в аспекті стрес-асоційованих дисгормональних порушень. Військова медицина України. 2019;19(4):58-63.
- Burlaka O.V., Vahnier V.O. Reproductive Health and Contraception use among Ukrainian military women in the current war zone: a questionnaire survey. Medicni perspektivi. 2021;26(1):105-114.

- Бурлака О., Вагнєр В. Гормональна контрацепція в аспекті профілактики порушень та реабілітації репродуктивного здоров'я жінок-військовослужбовців. Збірник «Сучасні аспекти військової медицини. Current aspects of military medicine». 2020.Vol.2.-P.295-308.
- Бурлака О. В., Вагнєр В. О. Ендокринно-руйнівні хімікати: нова категорія токсичності. Недооцінені ризики в умовах війни та шляхи їх мінімізації. Збірник «Сучасні аспекти військової медицини. Current aspects of military medicine». 2023.Vol.1.- P.163-175.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U000038; 0120U102756

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бурлака Олена Василівна
2. Olena V. Burlaka

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9089-1553

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О. М. Лук'янової Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012022

Місцезнаходження: вул. П. Майбороди, буд. 8, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрієць Оксана Анатоліївна
2. Oksana Andriiets

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9103-8546

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гойда Ніна Григорівна

2. Nina H. Hoida

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6625-0078

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубчак Алла Єфремівна

2. Alla Y. Dubchak

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6643-7200

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О. М. Лук'янової Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012022

Місцезнаходження: вул. П. Майбороди, буд. 8, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подольський Володимир Васильович

2. Volodymyr V. Podolskyy

Кваліфікація: д.мед.н., с.д., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2875-6195

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О. М. Лук'янової Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012022

Місцезнаходження: вул. П. Майбороди, буд. 8, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Трохимович Ольга Віталіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Трохимович Ольга Віталіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Квашніна Л.В.
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна